

III

(Acte pregătitoare)

CONSILIU

POZIȚIA ÎN PRIMĂ LECTURĂ (EU) NR. 12/2011A CONSILIULUI

în vederea adoptării unei directive a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 78/660/CEE privind conturile anuale ale anumitor forme de societăți comerciale în ceea ce privește microentitățile

Adoptată de Consiliu la 12 septembrie 2011

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2011/C 337 E/01)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 50 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Consiliul European din 8 și 9 martie 2007 a subliniat în concluziile sale că reducerea sarcinilor administrative este importantă pentru impulsivitatea economiei Europei și că este necesar un efort comun susținut pentru reducerea sarcinilor administrative în Uniunea Europeană.
- (2) Contabilitatea a fost identificată ca unul dintre domeniile-cheie în care ar fi necesară reducerea sarcinilor administrative care le revin societăților din Uniune.
- (3) Recomandarea Comisiei 2003/361/CE ⁽³⁾ definește întreprinderile mici și mijlocii și microîntreprinderile. Consultările cu statele membre au indicat însă că criteriile de mărime pentru microîntreprinderi din recomandarea respectivă ar putea fi prea mari pentru nevoile contabile.

Prin urmare, ar trebui introdus un subgrup de microîntreprinderi, așa-numitele microentități, pentru a acoperi societățile cu criterii de mărime inferioare pentru totalul bilanțului și pentru cifra de afaceri față de cele stabilite pentru microîntreprinderi.

- (4) În majoritatea cazurilor, microentitățile își desfășoară activitatea la nivel local sau regional și au o activitate transfrontalieră scăzută sau inexistentă. În plus, acestea sunt importante pentru crearea de noi locuri de muncă, pentru încurajarea cercetării și a dezvoltării și pentru crearea de noi activități economice.
- (5) Microentitățile dispun de resurse limitate pentru a respecta obligațiile legale împovărătoare. Cu toate acestea, microentitățile sunt adesea supuse aceluiași reguli de raportare financiară ca și societățile mai mari. Aceste obligații le impun o sarcină care nu este pe măsura dimensiunii lor și, prin urmare, este disproporționată pentru întreprinderile mai mici raportat la cele mai mari. Prin urmare, ar trebui ca microentitățile să poată fi scutite de anumite obligații a căror îndeplinire ar putea avea drept rezultat o sarcină administrativă nejustificată de costisitoare pentru astfel de societăți. Cu toate acestea, microentitățile ar trebui să se supună în continuare oricărei obligații naționale de a ține evidențe care să indice tranzacțiile lor comerciale și poziția financiară a societății.
- (6) Având în vedere faptul că numărul societăților cărora li se vor aplica criteriile de mărime stabilite în prezenta directivă va varia foarte mult de la un stat membru la altul și având în vedere faptul că activitățile microentităților au un impact limitat sau nu au niciun impact asupra comerțului transfrontalier sau asupra funcționării pieței interne, statele membre ar trebui să ia în considerare impactul diferit al acelor criterii în cadrul punerii în aplicare a prezentei directive la nivel național.

⁽¹⁾ JO C 317, 23.12.2009, p.67.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 10 martie 2010 (JO C 349 E, 22.12.2010, p. 111) și Poziția în primă lectură a Consiliului din 12 septembrie 2011. Poziția Parlamentului European din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din

⁽³⁾ JO L 124, 20.5.2003, p. 36.

- (7) Statele membre ar trebui să țină seama de condițiile și nevoile specifice ale propriilor piețe atunci când iau decizii referitoare la modalitățile sau la oportunitatea punerii în aplicare a unui regim privind microentitățile în contextul Directivei 78/660/CEE a Consiliului ⁽¹⁾.
- (8) Microentitățile trebuie să țină seama de veniturile și cheltuielile aferente exercițiului financiar, indiferent de data încasării sau a plății veniturilor sau a cheltuielilor în cauză. Cu toate acestea, calcularea cheltuielilor în avans și a veniturilor angajate și a veniturilor în avans și a cheltuielilor angajate poate fi împovărătoare pentru microentități. Prin urmare, ar trebui să li se permită statelor membre să scutească microentitățile de la calcularea și prezentarea acestor posturi, numai în măsura în care respectiva scutire privește alte cheltuieli decât costul materiilor prime și al consumabilelor, ajustările valorice, cheltuielile cu personalul și impozitele. În acest fel, sarcina administrativă generată de calcularea unor bilanțuri relativ mici poate fi redusă.
- (9) Publicarea conturilor anuale poate fi împovărătoare pentru microentități. În același timp, statele membre trebuie să se asigure că obligațiile prevăzute de prezenta directivă sunt respectate. În consecință, statele membre ar trebui să aibă dreptul de a scuti microentitățile de o cerință generală de publicare, cu condiția ca informațiile privind bilanțul să fie depuse în mod corespunzător, în conformitate cu dreptul intern, la cel puțin o autoritate competentă desemnată și ca informațiile să fie transmise către registrul comerțului.
- (10) Obiectivul prezentei directive este de a le permite statelor membre să creeze un mediu de raportare financiară simplu pentru microentități. Utilizarea valorilor juste poate determina necesitatea divulgării unor informații detaliate pentru a se explica pe ce bază s-a stabilit valoarea justă a anumitor posturi. Având în vedere faptul că regimul microentităților prevede prezentarea unor informații extrem de limitate prin intermediul notelor la conturi, utilizatorii conturilor microentităților nu ar ști dacă sumele prezentate în bilanț și în contul de profit și pierderi încorporează sau nu valorile juste. Prin urmare, pentru a oferi certitudine în acest sens acestor utilizatori, statele membre nu ar trebui să le permită sau să le impună microentităților care utilizează oricare dintre scutiile aflate la dispoziția lor în cadrul prezentei directive să utilizeze baza de evaluare la valoarea justă la întocmirea conturilor lor. Microentitățile care doresc sau care au nevoie să utilizeze valoarea justă vor putea să facă în continuare acest lucru utilizând alte regimuri prevăzute de prezenta directivă, în cazul în care un stat membru permite sau impune utilizarea unei astfel de valori.
- (11) Cu ocazia luării unor decizii cu privire la modalitățile sau la oportunitatea punerii în aplicare a unui regim privind microentitățile în cadrul domeniului de aplicare al Directivei 78/660/CEE, statele membre ar trebui să se asigure că microentitățile care trebuie consolidate în temeiul Directivei 83/349/CEE ⁽²⁾ privind conturile consolidate ar trebui să dispună de date contabile suficiente de detaliate în acest scop.
- (12) În conformitate cu punctul 34 din Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare ⁽³⁾, statele membre sunt încurajate să elaboreze, pentru ele însele și în interesul Uniunii, propriile tabele, care să ilustreze, în măsura posibilului, concordanța dintre prezenta directivă și măsurile de transpunere, și să le facă publice.
- (13) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume acela de a reduce sarcina administrativă a microentităților, nu poate fi atins în mod satisfăcător de statele membre și, în consecință, având în vedere efectele sale, poate fi mai bine realizat la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului respectiv.
- (14) Prin urmare, Directiva 78/660/CEE ar trebui modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Modificări la Directiva 78/660/CEE

Directiva 78/660/CEE se modifică după cum urmează:

1. Se introduce următorul articol:

„Articolul 1a

(1) Statele membre pot prevedea derogări de la anumite obligații în temeiul prezentei directive, în conformitate cu alineatele (2) și (3), în ceea ce privește societățile care, la data întocmirii bilanțului, nu depășesc limitele a două din următoarele trei criterii (microentitățile):

- (a) totalul bilanțului: 250 000 EUR;
 - (b) quantumul net al cifrei de afaceri: 500 000 EUR;
 - (c) numărul mediu de angajați în cursul exercițiului financiar: 10.
- (2) Statele membre pot scuti societățile menționate la alineatul (1) de toate sau oricare dintre obligațiile următoare:
- (a) obligația de prezentare a posturilor „Cheltuieli în avans și venituri angajate” și „Venituri în avans și cheltuieli angajate”, în conformitate cu articolele 18 și 21;

(b) atunci când un stat membru utilizează opțiunea de la litera (a) a prezentului alineat, statul în cauză le poate acorda societăților respective, exclusiv pentru alte cheltuieli, conform alineatului (3) litera (b) punctul (vi), o derogare de la articolul 31 alineatul (1) litera (d) în ceea ce privește recunoașterea posturilor „Cheltuieli în avans și venituri angajate” și „Venituri în avans și cheltuieli angajate”, cu condiția ca acest fapt să fie prezentat în note sau, în conformitate cu litera (c) din prezentul alineat, la sfârșitul bilanțului;

⁽¹⁾ JO L 222, 14.8.1978, p.11.

⁽²⁾ JO L 193, 18.7.1983, p. 1.

⁽³⁾ JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

(c) obligația de întocmire de note la conturi, în conformitate cu articolele 43-45, cu condiția ca informațiile menționate la articolul 14 și la articolul 43 alineatul (1) punctul 13 din prezenta directivă și la articolul 22 alineatul (2) din Directiva 77/91/CEE (*) să fie prezentate la sfârșitul bilanțului;

(d) obligația de pregătire a unui raport anual, în conformitate cu articolul 46 din prezenta directivă, cu condiția ca informațiile impuse de articolul 22 alineatul (2) din Directiva 77/91/CEE să fie prezentate în notele la conturi sau, în conformitate cu litera (c), la sfârșitul bilanțului;

(e) obligația de publicare a conturilor anuale, în conformitate cu articolele 47-50a, cu condiția ca informațiile privind bilanțul cuprinse în respectivele conturi să fie depuse în mod corespunzător, în conformitate cu dreptul intern, la cel puțin o autoritate competentă desemnată de statul membru în cauză. În cazul în care autoritatea competentă nu coincide cu registrul central, registrul comercial sau registrul societăților, astfel cum sunt menționate la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/101/CE (**), autoritatea competentă trebuie să furnizeze registrului informațiile depuse.

(3) Statele membre le pot permite societăților menționate la alineatul (1):

(a) să elaboreze numai un bilanț prescurtat, care să prezinte separat cel puțin acele posturi precedate de litere de la articolul 9 sau 10, după caz. În cazurile în care se aplică alineatul (2) litera (a), posturile E de la rubrica „Activ” și D de la rubrica „Pasiv” de la articolul 9 sau posturile E și K de la articolul 10 se exclud din bilanț;

(b) să elaboreze numai un cont prescurtat de profit și pierderi, care să prezinte separat cel puțin următoarele posturi, după caz:

- (i) quantumul net al cifrei de afaceri;
- (ii) alte venituri;
- (iii) costul materiilor prime și al consumabilelor;
- (iv) cheltuielile cu personalul;
- (v) ajustările valorice;
- (vi) alte cheltuieli;
- (vii) impozite;
- (viii) profit sau pierderi.

(4) Statele membre nu permit și nu solicită aplicarea secțiunii 7a în ceea ce privește microentitățile care utilizează oricare dintre derogările prevăzute la alineatele (2) și (3).

(5) În ceea ce privește societățile menționate la alineatul (1), conturile anuale pregătite în conformitate cu alineatele

(2), (3) și (4) sunt considerate ca oferind imaginea fidelă prevăzută la articolul 2 alineatul (3) și, prin urmare, articolul 2 alineatele (4) și (5) nu se aplică în cazul respectivelor conturi.

(6) Dacă, la data închiderii bilanțului, o societate comercială depășește sau încetează să depășească limitele a două din cele trei criterii menționate la alineatul (1), acest lucru afectează aplicarea derogării prevăzute la alineatele (2), (3) și (4) doar dacă intervine atât în exercițiul financiar curent, cât și în cel precedent.

(7) În cazul acelor state membre care nu au trecut la moneda euro, valoarea în moneda națională echivalentă valorilor menționate la alineatul (1) se obține prin aplicarea ratei de schimb publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la data intrării în vigoare a oricărei directive prin care se stabilesc respectivele valori.

(8) Totalul bilanțului menționat la alineatul 1 litera (a) cuprinde fie activele menționate la articolul 9, rubrica „Activ” posturile A – E, fie activele menționate la articolul 10 posturile A - E. În cazul în care se aplică alineatul (2) litera (a), totalul bilanțului menționat la alineatul 1 litera (a) cuprinde fie activele menționate la articolul 9, rubrica „Activ” posturile A – D, fie activele menționate la articolul 10 posturile A - D.

(*) A doua Directivă 77/91/CEE a Consiliului din 13 decembrie 1976 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora (JO L 26, 31.1.1977, p. 1).

(**) Directiva 2009/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 48 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților. (JO L 258, 1.10.2009, p. 11).”

2. La articolul 5, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 5

(1) Prin derogare de la articolul 4 alineatele (1) și (2), statele membre pot să prevadă formate speciale pentru conturile anuale ale societăților de investiții și ale holdingurilor financiare, cu condiția ca formatele în cauză să ofere o imagine a acelor societăți echivalentă cu cea prevăzută la articolul 2 alineatul (3). Statele membre nu acordă în cazul societăților de investiții sau al holdingurilor financiare derogările prevăzute la articolul 1a.”

3. Articolul 53a se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 53a

Statele membre nu acordă derogările prevăzute la articolele 1a, 11, 27, la articolul 43 alineatul (1) punctele (7a) și (7b) și la articolele 46, 47 și 51 în cazul societăților ale căror titluri de valoare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul (14) din Directiva 2004/39/CE.”

Articolul 2

Transpunerea

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive dacă și când decid să utilizeze oricare dintre opțiunile prevăzute la articolul 1a din Directiva 78/660/CEE, ținând cont în special de situația la nivel național în ceea ce privește numărul de întreprinderi în cazul cărora se aplică criteriile de mărime prevăzute la alineatul (1) din articolul respectiv. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor acte.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 3

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, ...

Pentru Parlamentul European
Președintele

...

Pentru Consiliu
Președintele

...

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

I. INTRODUCERE

La 19 martie 2009, Comisia a transmis Consiliului și Parlamentului European propunerea sa ⁽¹⁾ de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare, în ceea ce privește microentitățile, a Directivei 78/660CEE privind conturile anuale ale anumitor forme de societăți comerciale.

Comitetul Economic și Social a adoptat avizul său privind propunerea la 15 iulie 2009 ⁽²⁾.

Parlamentul European a adoptat poziția sa în primă lectură la 10 martie 2010 ⁽³⁾.

Consiliul a adoptat poziția sa în primă lectură la 12 septembrie 2011.

II. OBIECTIV

Scopul propunerii este să permită statelor membre să excludă întreprinderile foarte mici (așa-numitele „microentități”) din domeniul de aplicare a celei de a patra Directive în materie de drept al societăților comerciale, scutindu-le astfel de cerințele de raportare contabilă/financiară prevăzute în aceasta.

III. ANALIZA POZIȚIEI CONSILIULUI ÎN PRIMĂ LECTURĂ

1. Informații generale

Parlamentul European și-a exprimat în largă măsură sprijinul față de propunerea Comisiei și a adoptat cinci amendamente la aceasta.

Consiliul împărtășește în mare măsură spiritul acestor amendamente și a ținut seama în mod considerabil de acestea în momentul redactării poziției sale în primă lectură.

Mai mult, cu scopul de a clarifica principiile menționate în poziția Parlamentului European, Consiliul a inclus o serie de dispoziții detaliate pentru a facilita transpunerea și aplicabilitatea directivei în statele membre.

Pe lângă modificările de substanță descrise la punctul 3, există modificări de redactare menite să clarifice textul și să asigure coerența generală a directivei propuse.

Comisia a indicat că poate accepta poziția în primă lectură a Consiliului.

2. Amendamentele PE incluse în poziția în primă lectură a Consiliului

(a) *Menținerea obligației de a ține registre care să indice tranzacțiile comerciale și situația financiară ale societății (amendamentele 1, 3 și 4)*

Poziția Parlamentului European urmează linia propunerii Comisiei în privința conceptului general de modificare a celei de a patra Directive în materie de drept al societăților comerciale. Aceasta oferă statelor membre opțiunea de a scuti microentitățile de obligațiile existente în temeiul celei de a patra Directive în materie de drept al societăților comerciale.

Cu toate acestea, amendamentele 1, 3 și 4 ale Parlamentului European răspund preocupării potrivit căreia scutirea de obligații contabile ar putea reduce transparența și accesul la informațiile necesare pentru credite. Parlamentul European a subliniat importanța menținerii unui anumit nivel de transparență cu privire la situația financiară și economică a microentităților, precum și a păstrării încrederii tuturor diferiților actori din cadrul pieței.

Consiliul sprijină pe deplin viziunea Parlamentului European potrivit căreia statele membre ar trebui să fie în continuare obligate să mențină un anumit nivel al obligațiilor contabile, pentru a ajuta microentitățile să își structureze finanțele și să furnizeze informații autorităților naționale și, dacă este necesar, instituțiilor financiare.

⁽¹⁾ 7229/1/09 REV 1.

⁽²⁾ JO C 317, 23.12.2009, p. 67.

⁽³⁾ 7424/10.

Consiliul preia spiritul amendamentelor 1, 3 și 4 și menține un anumit nivel al obligațiilor contabile, modificând conceptul aflat la baza propunerii Comisiei. Consiliul introduce o serie de scutiri opționale de la anumite părți ale celei de a patra Directive în materie de drept al societăților comerciale, în locul unei excluderi complete a microentităților din domeniul de aplicare a directivei. În consecință, statele membre vor avea libertatea de a permite microentităților lor să întocmească un bilanț contabil și un cont de profit și pierderi cu mult simplificate și cu un minim de informații comunicate. De asemenea, statele membre vor dispune de opțiunea de a înlocui regimul actual de publicare printr-o simplă obligație a microentităților de a transmite informațiile din bilanțul contabil unei autorități competente desemnate de statul membru în cauză. În cazul în care autoritatea competentă desemnată nu este registrul comerțului, informațiile vor trebui transmise acestuia de către autoritatea competentă.

Modificarea conceptuală introdusă de Consiliu la articolul 1 vizează clarificarea obligațiilor specifice, prevăzute în cea de a patra Directivă în materie de drept al societăților comerciale, care sunt menținute în cazul microentităților. În consecință, au fost introduse considerentele 8-11 pentru a explica modificările de la articolul 1. Mai mult, Consiliul a inclus ideile principale din amendamentul 1 într-o versiune modificată a considerentului 5.

(b) *Libertatea statelor membre cu privire la punerea în aplicare a directivei (amendamentele 2, 3 și 5)*

Parlamentul European a subliniat că, întrucât criteriile de mărime menționate la articolul 1a alineatul (1) pentru definirea microentităților vor conduce la diferențe semnificative între statele membre cu privire la numărul întreprinderilor considerate microentități și întrucât microentitățile nu au în mod normal o activitate transfrontalieră și, în consecință, nu au niciun impact asupra funcționării pieței interne, armonizarea prin intermediul acestei directive nu ar fi justificată.

În consecință, poziția Parlamentului European în primă lectură cuprinde amendamente care clarifică pe deplin faptul că, în momentul transpunerii directivei, statele membre ar trebui să țină seama de condițiile și nevoile specifice ale piețelor proprii și în special de situația la nivel național în ceea ce privește numărul întreprinderilor cărora li se aplică regimul microentităților.

Consiliul împărtășește pe deplin viziunea Parlamentului European potrivit căreia orice armonizare este exclusă din domeniul de aplicare a prezentei directive și statele membre ar trebui să o transpună în modul pe care îl consideră oportun pentru situațiile lor naționale.

Poziția în primă lectură a Consiliului include amendamentele 2, 3 și 5 în considerentele 6 și 7 și, respectiv, la articolul 2 alineatul (1) din directivă.

3. Modificări suplimentare incluse în poziția în primă lectură a Consiliului

(a) *Consecințele Tratatului de la Lisabona*

Propunerea Comisiei, adoptată la 26 februarie 2009, face trimitere la temeiul juridic și la procedura legislativă aplicabile înaintea intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

Poziția în primă lectură a Consiliului modifică dispozițiile respective, făcând trimitere la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 50 alineatul (1), precum și la procedura legislativă ordinară.

(b) *Definiția microentităților [articolul 1 alineatul (1) – articolul 1a alineatul (1)]*

Poziția Parlamentului European în primă lectură urmează linia propunerii Comisiei cu privire la următoarea definiție a microentităților:

„societățile care la data întocmirii bilanțului nu depășesc limitele a două dintre următoarele criterii:

(a) totalul bilanțului: 500 000 EUR;

(b) cifra de afaceri netă: 1 000 000 EUR;

(c) numărul mediu de angajați în cursul exercițiului financiar: 10.”

Poziția Consiliului în primă lectură a diminuat două dintre aceste criterii de mărime (totalul bilanțului: 250 000 EUR; cifra de afaceri netă: 500 000 EUR) pentru a evita situația în care majoritatea covârșitoare a societăților comerciale ar face parte din categoria microentităților.

(c) *Transpunere [articolul 2 alineatul (1)]*

O trimitere la tabelele de corespondență a fost inclusă în considerentul 12, iar trimiterea de la articolul 2 alineatul (1) a fost eliminată.

IV. CONCLUZIE

Consiliul consideră că poziția sa în primă lectură, care ține seama de principiile enunțate în poziția Parlamentului European, reprezintă un compromis echilibrat între reducerea sarcinilor administrative pentru întreprinderile foarte mici și menținerea unui nivel al obligațiilor contabile necesar pentru asigurarea transparenței activităților economice pentru autoritățile naționale, instituțiile financiare și operatorii economici. Consiliul așteaptă cu interes discuții constructive cu Parlamentul European în a doua lectură, în vederea adoptării directivei cât mai curând posibil.
